

Gelders Archief

Toegang 0583

Inventarisnummer 154

Schildschatting van het ambt Ede in 1593

Aanstoot was een oude benaming van de plaats Otterlo én Harskamp samen.

Schildschatting was een belasting, te betalen in schilden, een muntsoort. Een old schild per vol erve of bij kleine erven naar evenredigheid. Later werd dit uitzetting of verponding genoemd.

Op 31 mei 1441 werd bij besluit van de Gelderse Landdag de schildschatting voor het eerst ingevoerd. In 1651 werd deze opgevolgd door de verponding. Het betrof inkomstenbelasting op onroerende goederen. De jaarlijkse uitzetting werd vastgesteld door commissarissen, afkomstig uit de hoofdstad Arnhem – in ieder Veluws ambt - en de vier overige steden in de nabijgelegen ambten , en de ambtsjonkers. De feitelijke inning werd gedaan door de schout later de ontvanger die hulp kreeg van de zettters.

De woeste buurtgronden vielen niet onder de schildschatting. Van landerijen en boerderijen wordt de 6^e en van huizen en molens de 9^e penning van de pacht- en huuropbrengst geheven. De aanslag wordt verhoogd met enkele opstuivers, die ten bate van het ambt komen.

De schatting van 1593 werd, zo kort na de roerige oorlogsjaren 1581-1590, erg laag gehouden.

Schildschattingen uit het jaar 1600 laten flink hogere heffingen zien.

De schatting is in stuivers (ss) en oirt: een oirt (oord) is ¼ stuiver.

AENSTOET

Folio 1

Wilhem Jansz	ligt vuer ditmael ledig		
Sijn lantheer	-----		
Peter Henrickss		2 ss	2 oirt
Sijn lantheer		2 ss	
Klein tho Delen (Kiliaen?)		3 ss	
Sijn lantheer		3 ss	
Jacob van Rempst van gereet und gront		7 ss	
Sebis Harmanss		3 ss	2 oirt
Die grontheer		4 ss	
Tengnagels arffgenamen		3 ss	
Gerrit tho Mossel		3 ss	
D' arffpagteren van Mossel		1 ss	2 oirt
Gerrit Willems		1 ss	3 oirt
Aernt Willems		1 ss	2 oirt
Die lantheer van oer beiden		3 ss	2 oirt
Samen		????	

Folio 2

Jacob Wolterss	2 ss	3 oirt
Gerrit Aelberss	3 ss	
Sijn lantheer	4 ss	
Thoenis Melijs op gereet und gront	4 st	
Gerrit Goertss		2 oirt
Sijn lantheer		1 oirt
Henrick van Vaerst met sijn lantheer	1 ss	
Thoenis Harmanss van gereet und gront	4 ss	2 oirt
Evert Aelten		1 oirt
Sijn lantheer		2 oirt
Henrick Janss Berchuis	1 ss	
Sijn lantheer	3 ss	
Rijck Wolterss		2 oirt
Sijn lantheer		2 oirt
Jacob Derckss Peter Elbers		1 oirt
Sijn lantheer		1 oirt
Roeloff Beernts met sijn lantheer	1 ss	2 oirt
Eiliss Janss	2 ss	3 oirt
Peter Pral daer Aert Goeijen gewoent heefft	1 ss	1 oirt
Sijn lantheer	2 ss	3 oirt
Gerrit Gerritss als lantheer	1 ss	
Die pachters Roetert Aelberss Peter Janss		2 oirt
Wolter Janss und Wilhem Henrickss	2 ss	2 oirt
Sijn lantheer	3 ss	
Evert Aertss		2 oirt
Sijn lantheer		3 oirt
Cornelis Lubberss van den Stijckamp	1 ss	
Sijn lantheer	1 ss	
Roetert Elbertss Aelbert Varecamp	1 ss	
Sijn lantheer	2 ss	
Wolter Janss	2 ss	2 oirt
Sijn lantheer	4 ss	
Samen	???	

Folio 3

Ghijsbert Janss	3 ss	2 oirt
Sijn lantheer	3 ss	
Henrick Harmanss	2 ss	
Sijn lantheer	2 ss	2 oirt
Willem Rijckss		2 oirt
Sijn lantheer	1 ss	
Ott Roeterss gebruijckt Sebis	1 ss	

Sijn lantheer	4 ss	2 oirt
Gerrit Huiberss Roeloff Derckss		2 oirt
Sijn lantheer		2 oirt
Jacobgen Maess	2 ss	2 oirt
Hoer lantheer	3 ss	
Willem Henrickss		2 oirt
Sijn lantheer	2 ss	
Derck Jacobss	1 ss	1 oirt
Sijn lantheer pastoer		
Jan Henrickss Coett Elbert Janss		2 oirt
Wijn Ariss Jacobgen Maess		
Hoer lantheer		2 oirt
Willem Wolterss	1 ss	
Evert Janss		2 oirt
Evert Kreull	1 ss	
Sijn lantheer	1 ss	
Jacob Janss	1 ss	
Sijn lantheer	1 ss	
Roetert Gerritss		1 oirt
Henrick Derckss Goert Goessenss	1 ss	
Sijn lantheer		2 oirt
Evert Gerritss modo Jan Morren	1 ss	2 oirt
Sijn lantheer	2 ss	2 oirt
Samen	????	

Folio 4

Aernt Lockert	1 ss	
Sijn lantheer	1 ss	2 oirt
Goert Helmerss lantheer Henrick Derckss		2 oirt
Jan Gijsberss	2 ss	
Sijn lantheer	5 ss	
Steven Toeniss	1 ss	
Sijn lantheer	5 ss	2 oirt
Goirt Goessens lantheer		2 oirt
Gerrit Wolterss	3 ss	
Sijn lantheer	3 ss	2 oirt
Rutger Roelofss		1 oirt
Sijn lantheer		1 oirt
Brant van Delens muell	3 ss	
Aelbert van Delens thient	6 ss	
St Marrien thient t Utrecht	14 ss	
Cornelis van Delens thient	2 ss	
D 'Marriendaels thient groff und small	4 ss	

Otto Canis thient (Patriciër uit stad Nijmegen) 1 ss 1 oirt
Derck Reijnderss pauper

Samen ????

Somma in Aenstoet ????